

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การนำเงินของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลไปลงทุนในตราสารทางการเงิน

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ได้มีหนังสือที่ ๑๒๕๐/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้จัดทำแผนธุรกิจปี ๒๕๔๗ เรื่อง “โครงการบริหารเงินสดให้เกิดประโยชน์สูงสุด” โดยนำเงินไปลงทุนในตราสารทางการเงินซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มทางเลือกในการบริหารเงินและทำให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้น อันจะส่งผลถึงการนำส่งรายได้แผ่นดินที่สูงขึ้นไป แต่เนื่องจากมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลไว้ว่า

(๑) ออกสลากกินแบ่งรัฐบาล

(๒) จัดการโรงพิมพ์อันเป็นอุปกรณ์ในการพิมพ์สลากกินแบ่งรัฐบาล หรือพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่นที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

(๓) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

ประกอบกับมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติแต่เพียงว่า “ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ อำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง การจัดซื้อ จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครอง และการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินและการเรียกร้องสิทธิอื่น ๆ ด้วย” และมาตรา ๒๔ ได้บัญญัติว่า “ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ” เท่านั้น

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจึงขอหารือว่า สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลสามารถนำเงินไปลงทุนในตราสารทางการเงินอย่างอื่นได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) และผู้แทนสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเพื่อออกสลากกินแบ่งรัฐบาล จัดการโรงพิมพ์ที่พิมพ์สลากกินแบ่งรัฐบาลหรือพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่นที่คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลให้ความเห็นชอบ และกระทำการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง หรือที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินการของสำนักงานสลากกิน

แบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง รวมถึงการจัดซื้อ จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครองและการดำเนินกิจการเกี่ยวกับทรัพย์สินและการเรียกร้องสิทธิอื่น ๆ ตามมาตรา ๙^๒ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ เงินรายได้ที่ได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลจะต้องจัดสรรตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ กล่าวคือ ให้จัดสรรเป็นเงินรางวัลร้อยละหกสิบให้ นำส่งเป็นรายได้แผ่นดินไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบแปด และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานและการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่เกินกว่าร้อยละสิบสอง โดยเงินที่นำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล นอกจากเป็นเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลแล้วยังรวมถึงเงินที่ได้รับไว้นอกเหนือจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล^๔ และดอกผลที่เกิดจากเงินตามมาตรา ๒๒ (๓)^๕ ด้วย ซึ่งหากเงินค่าใช้จ่ายดังกล่าวเหลือ ให้กันไว้เป็นเงินสำรองได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบ ส่วนที่เหลือให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน^๖ สำหรับการรักษาเงินของ

^๑ มาตรา ๕ ให้จัดตั้งสำนักงานสลากกินแบ่งขึ้นเรียกว่า “สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล” มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ออกสลากกินแบ่งรัฐบาล

(๒) จัดการโรงพิมพ์อันเป็นอุปกรณ์ในการพิมพ์สลากกินแบ่งรัฐบาลหรือพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่นที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

(๓) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

^๒ มาตรา ๙ ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง การจัดซื้อ จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครองและการดำเนินกิจการเกี่ยวกับทรัพย์สินและการเรียกร้องสิทธิอื่น ๆ ด้วย

^๓ มาตรา ๒๒ เงินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับไว้จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลให้จัดสรรดังนี้

(๑) ร้อยละหกสิบเป็นเงินรางวัล

(๒) ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบแปดเป็นรายได้แผ่นดิน

(๓) ไม่เกินกว่าร้อยละสิบสองเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลด้วย

^๔ มาตรา ๒๓ เงินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับไว้นอกจากเงินที่ได้รับตามมาตรา ๒๒ ให้สมทบเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน

^๕ มาตรา ๒๔ ดอกผลที่เกิดจากเงินตามมาตรา ๒๒ (๑) และ (๒)ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดินส่วนดอกผลที่เกิดจากเงินตามมาตรา ๒๒ (๓) ให้สมทบเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน

^๖ มาตรา ๒๗ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานตามมาตรา ๒๒ (๓) มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ในปีหนึ่ง ๆ หากมีเหลือให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลกันไว้เป็นเงินสำรองได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบ ส่วนที่เหลือให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจะต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๘^๗ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ที่กำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจเท่านั้น จึงทำให้เห็นได้ว่าการควบคุมการจัดสรรเงินอันเป็นรายได้ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลไว้อย่างชัดเจน โดยจะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) จึงเห็นว่า สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่อาจนำเงินไปลงทุนในตราสารทางการเงินตามโครงการบริหารเงินสดให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๔๗

เมื่อได้รัฐมนตรีเห็นว่าเงินที่กันไว้เป็นเงินสำรองตามวรรคหนึ่งมีจำนวนสูงเกินสมควรหรือเกินความจำเป็น รัฐมนตรีโดยลำพังหรือโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ลดจำนวนเงินสำรองนั้นลงให้คงเหลือเท่าที่รัฐมนตรีเห็นสมควร ในกรณีดังว่านี้ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลนำส่งเงินที่สูงไปกว่าจำนวนที่รัฐมนตรีกำหนดเป็นรายได้แผ่นดิน

^๗ มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ